

Rôna agus MacCodruim

A short novel for Gaelic learners

Contents

Caibideil a h-Aon: Seinn	7
Caibideil a Dhà: Na Creagan	11
Caibideil a Trì: Uisge agus Èisg	17
Caibideil a Ceithir: Teaghlach	23
Caibideil a Còig: Rìgh nan Ròn	29
Caibideil a Sia: An Còta	35
Caibideil a Seachd: Dachaidh	39
Glossary	47

Seinn

Bha duine a' fuireach air eilean beag. B' e MacCodruim an t-ainm a bh' air an duine. Bha an t-eilean brèagha agus sàmhach. Dh'fhuirich MacCodruim ann an taigh. Bha an taigh caran mòr agus caran beag agus bha e faisg air an tràigh. Bha an tràigh brèagha. Bha MacCodruim a' fuireach faisg air an tràigh oir bha e na iasgair.

Bha MacCodruim math air iasgach. Bha bàta mòr luath aige. Gach latha, bha e anns a' bhàta, ag iasgach agus a' seinn ris fhèin. Bha e math air seinn cuideachd. Ged a bha e math air seinn agus math air iasgach, bha e brònach.

Bha e brònach oir bha e aonaranach. Cha robh bean aige. Bha MacCodruim aonaranach anns an taigh. Bha an taigh aonaranach gun bhean.

Bha e aonaranach anns an leabaidh cuideachd.
Bha e ag iarraidh bean. Bha e ag iarraidh clann:
gille agus nighean cuideachd.

Aon mhadainn, bha MacCodruim a' dol gun
tràigh. Bha e a' dol a dh' iasgach. Chaidh e gun
tràigh. Bha an latha math airson iasgaich oir bha
i grianach agus blàth. Bha an t-iasgach nas fheàrr
nuair a bha e caran blàth agus caran grianach.

Chaidh e gun tràigh agus bha e a' seinn ris fhèin:
“Tha bàta agam, tha taigh agam, ach chan eil bean
bhrèagha agam...”

Gu h-obann, chuala e seinn. Bha cuideigin eile
a' seinn. Bha iad faisg.

“Cò tha sin?” thuirt MacCodruim. “Cò tha seinn?
Cò tha sin?”

Bha creagan anns a' mhuir faisg air an tràigh.
Dh'fhuirich ròin anns a' mhuir faisg air na creagan.
Bha an t-seinn bhrèagha a' tighinn bho na creagan.

An robh cuideigin a' seinn air na creagan?

Tha sin caran neònach, smaoinich MacCodruim.
Cha robh daoine eile a' fuireach faisg air an tràigh.
Cha robh taighean eile ann. Bha ròin ann ach cha
robh duine a' fuireach an sin.

“Hmmm,” thuirt MacCodruim ris fhèin. “Cò tha
sin? Cuideigin a' seinn air na creagan? Tha mi
a' dol an sin.”

Na Creagan

Chuir e am bàta anns an uisge agus an uair sin chaidh e gu na creagan. Gu h-obann, chunnaic e boireannach. Boireannach brèagha. Bha am boireannach air na creagan.

Bha i na suidhe agus bha i a' seinn. Bha a falt cho donn ri cnòthan. Smaoinich MacCodruim gun robh i brèagha. Glè bhrèagha. Am boireannach as brèagha a chunnaic e riamh! Bha MacCodruim ag iarraidh bruidhinn rithe agus chaidh e faisg air na creagan. Nuair a bha e faisg, chunnaic e gun robh a sùilean cho gorm ris a' mhuir.

“Latha brèagha.” thuirt e rithe.

Chunnaic am boireannach e. Stad i dhen t-seinn nuair a chunnaic i e. Thuirt i rudeigin ach cha

robh MacCodruim a' tuigsinn oir bha e ann an cànan neònach.

“Dè?” thuirt MacCodruim. “Chan eil mi a' tuigsinn. Is mise MacCodruim.” Na bheachd, bha am boireannach glè bhrèagha ach caran neònach cuideachd. Bha cànan neònach aice. Dè bha i ag ràdh? Cuideachd... càit an robh am bàta aice? Ciamar a fhuair i gu na creagan?

Chunnaic MacCodruim rudeigin air na creagan. Rudeigin donn. Bha e faisg air an uisge. Còta. Bha e donn, cho donn ri cnòthan. *Carson a tha còta aice?* Smaoinich MacCodruim. *Tha an latha grianach agus blàth. Chan eil mi a' tuigsinn.*

“Càit a bheil thu a' fuireach?” thuirt MacCodruim. “A bheil thu a' fuireach faisg air an àite seo?”

Thuirt am boireannach rudeigin ach cha robh e a' tuigsinn. Bha i fhathast a' bruidhinn ann an cànan neònach.

Smaoinich MacCodruim ris fhèin: *Tha am boireannach as brèagha a chunnaic mi riamh a seo. Tha i math air seinn. Tha cànan neònach aice agus chan eil mi ga tuigsinn ach...tha e aonaranach anns an taigh. Tha mi sgèth dhen a bhith aonaranach. Tha boireannach aig a bheil cànan neònach nas fheàrr na a bhith aonaranach. Dè tha mi a' dol a dhèanamh?*

Bha am boireannach a' seinn a-rithist agus bha i a' coimhead air a' mhuir. Gu h-obann, chuir MacCodruim an còta anns a' bhàta aige. Chuir e an còta donn anns a' bhàta gu luath nuair a bha am boireannach fhathast a' coimhead air a' mhuir. Chan fhaca i e.

“Tha mi a' dol dhachaidh.” thuirt MacCodruim ris a' bhoireannach. Cha tuirt i sìon.

Chaidh e air ais gun tràigh anns a' bhàta. Nuair a bha e air an tràigh a-rithist, choimhead e air a' chòta dhonn. Chan fhaca e riamh còta mar seo. Bha e gleansach agus mìn. Cho mìn ri sìoda. Bha e a' coimhead daor. An robh am boireannach

beairteach? Boireannach brèagha beairteach a bha a' suidhe air creagan anns a' mhuir...glè neònach.

Chaidh MacCodruim air ais gu na creagan anns an fheasgar. Bha am boireannach fhathast ann ach cha robh i a' seinn. Bha i sàmhach agus bha i a' coimhead brònach. Glè bhrònach.

“Feasgar math.” thuirt MacCodruim. “Dè tha ceàrr?”

Bha i sàmhach. An robh i ag èisteachd?

“A bheil thu beairteach?” thuirt e. “Carson a tha thu air na creagan seo?”

Bha i fhathast sàmhach.

“A bheil an t-acras ort?” thuirt MacCodruim. “Biadh? Ithe?”

Choimhead i air.

“Dè an t-ainm a th’ ort?” thuirt MacCodruim.
Carson an robh i cho sàmhach?

“Is mise Ròna.” Thuirt i gu h-obann.

“Tha mi gad thuigsinn! Ach...bha cànan neònach agad...”

“Tha cànan neònach agad fhèin.” thuirt Ròna.

“Feumaidh tu a bhith fuar, Ròna.” Thuirt MacCodruim. “Tha taigh agam faisg air an tràigh. Chan eil mi beairteach ach tha teine agus biadh blasta dhan taigh agam. A bheil thu ag iarraidh dìnnear?”

“Tha.” thuirt Ròna agus chaidh i dhan bhàta.

